

HANGYA

A központi áru-ellátás.

A Hangya központ évi jelentéséből és közgyűlési beszámolójából meggyőződést szerezhettek a szövetkezetek a központi áru-ellátásnak múlt évben elért jelentékeny fejlődéséről, amit legjobban bizonyít az, hogy a központ hét tranzitó raktárának sikeres közreműködésével megduplázhatta forgalmát az előző évhez viszonyítva. Tehette pedig ezt a szövetkezetek bizalma, kitartása és hűsége révén, mert a szövetkezetek csaknem valamennyien belátva a központi vásárlás számtalan előnyét és annak szövetkezeti mozgalmunk tovább fejlesztésére kiható nagy jelentőségét, öntudatos szövetkezeti szellemmel keresték fel a Hangya raktárakat szükségleteik beszerzésénél. A szövetkezetek Hangya-hű magatartása adja meg a központ sikeres működéséhez az éltető erőt, mely nélkül a szövetkezeti terebelyes fa, — amelynek árnyas lombja alatt gazdálkodó népünk százazrei találják fel a gazdasági és kereskedelmi élet mai tulkapásai ellen megnyugvásukat és védelmüket, — nem onthatná áldásos gyümölcsseit népünk boldogítására.

A belátást kövesse ezután is öntudatos szövetkezeti cselekvés és a bizalomnak és hűségnek a központtal szemben még fokozottabb mértékben adja tanujelét mindenik szövetkezet, árubeszerzéseinek a jövőben kizárólag a Hangyához irányításával, mert ily módon nem csak a központot erősíti, hanem a szövetkezet és a szövetkezeti tagok érdekeit is legeredményesebben szolgálja.

A Hangya raktárai állandó újabb és újabb beszerzések által csaknem minden szükségletet ki tudnak elégíteni s így a szövetkezetek mindenkor megtalálhatják a szükségelt árukat a központi, vagy tranzitó raktáraknál.

Ez alkalommal felhívni kívánjuk a szövetkezeti vezetők figyelmét mindazon árucikkekre, melyeknek beszerzése most válik aktuálissá és tekintve az idén is várható nagy keresletet, mindenik szövetkezetnek szükségletéhez mérten idejében kell gondoskodnia a beszerzésekről.

Már egyszer hirt adtunk, hogy a központ ez évben is forgalomba kívánja hozni minden gazda előtt oly jól ismert kiváló minőségű Hangya kaszát, ez alkalommal pedig értesítjük a szövetkezeti ügyvezetőket, hogy a Hangya kaszák már megérkeztek, most vannak szétosz-

tásban a raktárok között. Mindenik szövetkezet tehát sürgősen tegye meg megrendelését a Hangya védjegyű prima garanzált kaszákra, sarlókra, valamint kaszaverő szerszámokra, kaszatokok és kaszakövekre vonatkozólag, mert tekintettel készletünk korlátolt voltára, a megrendeléseket beérkezésük sorrendjében fogjuk elintézni tranzitó raktáraink útján.

Hasonlóképp ajánljuk a szövetkezetek figyelmébe a raktárunkon lévő befőttes, izes, ugorkás üvegeket, melyek igen erős jó minőségűknél és előnyös áruiknál fogva minden idegen cikkel versenyezhetnek.

Végül felhívjuk a szövetkezetek figyelmét a közelgő pünkösdi beszerzésekre és felkérjük az ügyvezetőket, hogy a szövetkezet ünnepi szükségletét fűszer, gyarmataru, cukorka, itálarukból mielőbb feladni sziveskedjenek, mert az ez alkalommal is megnyilvánuló szövetkezeti bizalomnak a központ a legteljesebb mértékben igyekezni fog megfelelni.

Tudnivalók az új lakbérleti törvényről.

A lakbérleti törvényekkel kapcsolatosan szövetkezeteink sűrűn keresik fel központunkat tanácskérés végett, mint-hogy azok rendelkezései szövetkezeteinket is igen sok esetben érintik. Ezért ezen törvénynek szövetkezeteinket általánosságban érdeklő rendelkezéseit szükségesnek tartjuk szövetkezeteinkkel megismertetni, hogy adott esetben, mielőtt központunkhoz fordulnának, már tájékozva legyenek a törvény alapján illető jogaikról és terhelő kötelezettségeikről. Természetesen ügyészi osztályunk jövőre is minden egyes esetben a legrövidebb idő alatt fog egyes szövetkezetek részére a felmerült vitás kérdésekben felvilágosítással és tanáccsal szolgálni.

Szövetkezeteinket az új törvény részben, mint *bérlőket*, részben, mint *tulajdonosokat* érdekli. Mint *bérlőkre* vonatkozólag a korábbi törvény rendelkezéseinek következő módosítások történtek:

Az összes lakbérleti szerződések meghosszabbítottak 1924. év május hó 6-ig. A tulajdonos fogy. szövetkezetekkel szemben az 1916. év április havában fizetett bérnek — múlt évi 3-szoros összegével szemben — 4-szeresét számít-

hatja fel. Az 1916. évi bérösszeg 4-szeresének kiszámításánál az 1916. évi bérösszeg minden koronája leunak számítandó.

Lényegesen módosult a korábbi törvény a bérfelemelések alkalmazása tekintetében. Ugyanis 1922. évre csak a *lejárt* szerződések bérei voltak felemelhetők, az új törvény értelmében az 1924. év május 6-ika után *lejártó* szerződések bérösszege is felemelhető. Az így fizetendő bérösszeg az 1922. évben fizetett bérösszegnél *kisebb* nem lehet.

Természetesen csak ott forog fenn a béremelés kötelezettsége, ahol a tulajdonos a béremelés iránti igényét bérlővel közli.

Mint *háztulajdonosokat*, a törvény szövetkezeteinket a következőkben érdekli:

Azok a tulajdonosok, akik bérletben laknak, beköltözhetnek *saját* házukba, amelyet 1923. március 27-ike előtt szereztek meg, a törvény egész ideje alatt, tehát 1924. május 26-ig, ha azon lakást, amelyben ők és családjuk laknak, a tulajdonukat képező házból kilakoltatandók számára; ugyanazon községben átadják. Nem lakoltathatók ki ezen a címen a közhivalkokok, azok feleségei, szülői, ha együtt laknak az illető tisztviselővel, akinek legfeljebb 2.000 lei havi fizetése van. Beleértetnek az állami megyei községi nyugdíjasok is és diplomás egyének.

A lakásokban eszközlendő javítások, községi illetek, szemétkihordási díjak, vízdíjak stb. jövőre a bérlők által fizetendő, kilakoltatás terhe alatt. Ezzel szemben az ingatlan után járó összes állami adókat és azok járulékait a háztulajdonosok viselik. A törvény végül azt is kimondja, hogy amennyiben valamely bérhelyiség megüresedik, a háztulajdonos szabad rendelkezésére megy át, ki azok felett a lakbérleti hivatalok kizárásával szabadon rendelkezik.

Központi üzletrészek 1922. évi osztalékának elszámolása.

Értesítjük szövetkezeteinket, hogy folyó évi április hó 12-én tartott közgyűlésünk az 1922. évre fizetendő osztalékot 1 drb. központi alapítványi üzletrész után 250.— leuban, 1 drb. központi rendes üzletrész után pedig 25.— leuban állapította meg.

Az elmúlt évre érvényes adótörvények vonatkozó rendelkezése értelmében az osztalék után 15%-os adó terheli az üzletrésztulajdonost, amely adót közvetlenül központunknak kell érdekelt üzletrész tulajdonos helyett az állami adóhivatal pénztárába beszolgáltatnia.

A 15%-os osztalékadó levonásával folyósítjuk tehát ez évben is az osztalékot.

Felkérjük ennél fogva a szövetkezetek vezetőseit, hogy az üzletrészekhez mellékelt szelvényivekről az 1922. évről szóló 2. számú szelvényeket levágni, s lehetőleg késedelem nélkül beterjeszteni sziveskedjenek, miután az osztalékot csak a vonatkozó szelvények bemutatása ellenében folyósíthatjuk.

A szelvények beérkezése után azok értékével — külön értesítés szerint — ismerjük el a szövetkezetek folyószámláját.

A már beterjesztett szelvényekre eső osztalékot ugyancsak külön értesítés szerint fogjuk közelebről az üzletrésztulajdonosok javára írni

Eljárás a visszáruk beküldésénél.

Egyes szövetkezetek anélkül, hogy hozzájárulásunkat kikérték és megkapták volna, visszaküldenek árukat különböző okok miatt és címeken.

Már több alkalommal felhívtuk szövetkezteink figyelmét s így most is ismétéljük, hogy visszárukat csakis előzetes értesítés és hozzájárulásunk után fogadunk el, ellenkező esetben megtörténhetik, hogy az áru értékét nem írhatjuk jóvá s kénytelenek lennénk az árukat a szövetkezet költségére ismét visszaküldeni a szövetkezetnek.

Ha valamely árunak visszaküldéséhez hozzájárulásunkat levél útján megadtuk, úgy a visszaküldött csomagokban vagy ládában mindenkor visszárujegyzék helyezendő el. A visszárujegyzéknek tartalmaznia kell azon áruk mennyiségét, melyek a küldeményben foglaltatnak, továbbá szükséges, hogy jelezve legyen az áruk számlázásának napja, valamint a számlázott egységárak. Különösen fontos a visszárujegyzék abban az esetben, ha a küldemény sérülve, vagy súlyhiánnyal érkezik meg. Előfordulhat, hogy a küldemény a sérülés dacára a teljes mennyiséget tartalmazza. Ez esetben visszárujegyzék nélkül nem vehetjük át az árukat, mert nem vagyunk bizonyosak abban, hogy nem-e hiányzik abból valamilyen áru, amely kis súlya következtében a lemérlegelésnél nem állapítható meg. Előfordulhat viszont az az eset is, hogy

a küldemény kifogástalan állapotban van s dacára annak háromnegyed kilogrammos eltérés van. Ha visszárujegyzék van a csomagban, úgy annak alapján megállapíthatjuk, hogy a küldemény tartalmazza-e a visszárujegyzéken feltüntetett mennyiséget, vagy nem. Hiány esetén tényálladási jegyzőkönyvet vétünk fel és a visszárujegyzék alapján megállapíthatjuk a kárt. Előfordulhat az az eset is, hogy némi súly eltérés van és dacára ennek nincs hiány, ami gyakran a nem egészen pontos mérlegelés következménye. Ilyen esetben, ha meggyőződünk arról, hogy a visszárujegyzékben feltüntetett mennyiség egyezik a küldeményben levő áruk mennyiségével, úgy a tényálladási jegyzőkönyv felvételétől eltekin-tünk.

Végül megjegyezni kívánjuk, hogy a betét ellenében kiadott üres hordókra, zsákokra és más üres edényekre nem vonatkozik a központ előzetes hozzájárulásának kikérése, ezen tárgyak, mint en belage bármikor visszaküldhetők, de feladásukról a raktár értesítendő.

Adós szövetkezteink figyelmébe!

A pénzügyi viszonyok általánosan ismert nehézségei és a hitelélet csaknem teljes szünetelése figyelembe vételével, nyomatékosan kérjük adós szövetkezteinket, hogy napi bevételeiket havonként 3 ízben rendszeresen postára tegyék, vagy a szokásos módon folyószámlájuk javára lefizessék, ellen esetben kénytelenek vagyunk tartozásuk teljes összegü kifizetését megkövetelni, aminek esetleges következményeiért a felelősséget magunkról elhárítjuk. E fizetési módozat pontos betartása nélkül áruhitelt nem nyújtunk, amit sziveskedjenek tudomásul venni.

A központ közleményei.

Gyászhir. Szomuruan tudatjuk szövetkezteinkkel, hogy a Hangya intézmény egyik régi munkását, Geiger József Hangya tisztviselőt, ki csak nemrégiben távozott a központtól a budapesti Hangyához, súlyos csapás érte az élet derekán lévő feleségének, Csegezy Máriának gyászszos elhunytával. Kartársi részvétellel osztozunk fájdalmában.

Gyásza van az érkörtvélyesi szövetkezetnek is Balási József földbirtokos szövetkezeti elnök halálával. Megboldogult lelkes, buzgó, önzetlen vezetője volt szövetkezetének, ki a szövetkezet

további fejlesztése terén hervadhatatlan érdemeket szerzett. A szövetkezeti tagok nagy részvéte kísérte sirjához.

A cégbélyegző használata. Már több ízben felhívtuk a szövetkezeti ügyvezetők figyelmét a cégbélyegző rendszeres használatára, miután gyakori eset, hogy a központhoz, vagy a raktárakhoz beküldött levelen, pénzes utalványon, megrendelésen a cégbélyegző hiányozván, a levél, utalvány, vagy rendelés eredete kétséges, vagy egyáltalán meg sem állapítható.

Felkérjük ezért valamennyi szövetkezeti vezetőt, hogy minden alkalommal használja a bélyegzőt úgy a leveleken, mint minden más iraton, mert ez által elkerülhető a tévedés és a hosszas időt igénylő reclamáció.

Az üres hordók visszaküldése. Felkérjük szövetkezeteinket, hogy azon hordókat, amelyeknek visszaküldési határideje letelt, haladéktalanul szállítsák vissza, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk azok betét összegét felemelni és visszaküldés alkalmával a felemelt összeg után számítani a használati díjat.

Különösen sok fa és vas kőolajos hordónk van kiadva. Ezek gondozására egyes helyeken nem fordítatik kellő figyelem, tekintve azt, hogy fedett helyiség hiányában némelykor a szabad udvar szolgál az üres hordók gyűjtőhelyéül, ahol teljesen hasznavehetetlenné válhatnak.

A helytelen kezelés és a késedelmes beküldés miatt merülnek föl a hordók jóváírása alkalmával némelykor tekintélyes levonások, amit a szövetkezeti vezetők könnyen elkerülhetnek, ha a már üres hordókat idejében visszaküldik a rendeltetési helyre.

HIRDETÉSEK.

Kisperegi „Hangya” fogy. és értékesítő szövetkezet 1923. évi április hó 29-én délután 2 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabály 24. § a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi május hó 6-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napjrend: 1. 1919., 1920., 1921. és 1922. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Netaláni indítványok. — 1922. év december 31-én a tagok száma 68, üzletrészeinek száma pedig 2847 volt, az év folyamán belépett 1 tag 39 üzletrésszel, kilépett 1 tag 39 üzletrésszel. — A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kiüggesszetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Kispereg, 1923. évi március hó 23. *Az igazgatóság.*

A „Hangya” című melléklet szerkesztő:
DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANOYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. O. E. Utikára.

NE HASZNÁLJON MÁST CSAK AZ EREDETI
KIPRÓBÁLT GYÓGYHATÁSÚ
„HANGYA” SÓSBORSZESZT!